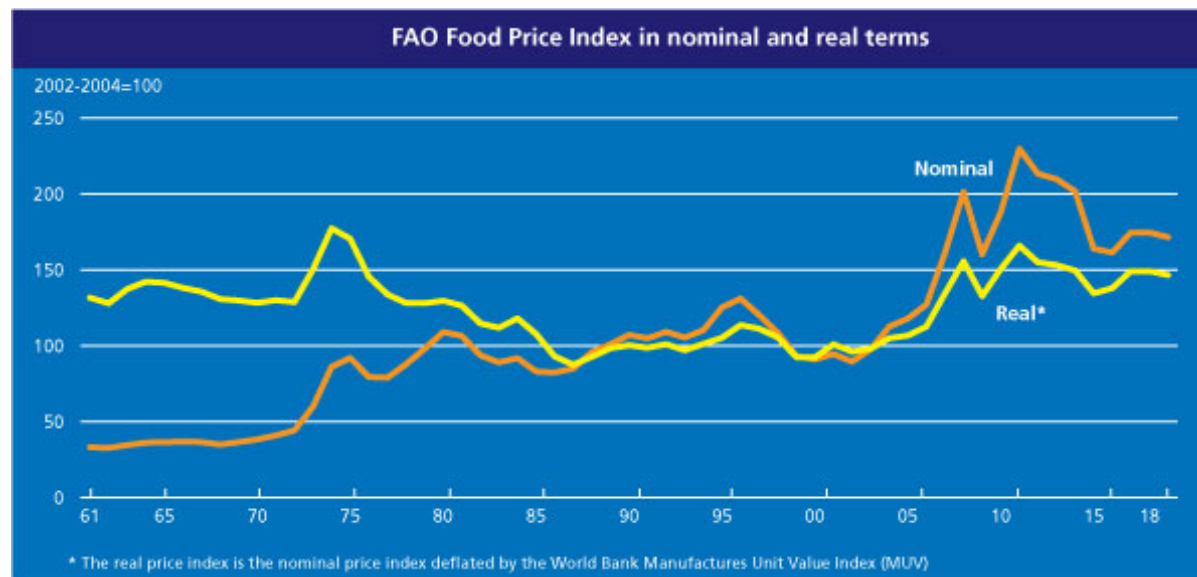

Mlieko za mesiac zdraželo o osem percent, cukor až o pätnásť

Ceny potravín sú najvyššie za posledné štyri roky. Mlieko a mliečne výrobky síce zdraželi, nemôžeme však hovoriť o začiatku konca mliečnej krízy.

» **Index cien potravín FAO** dosiahol v júni 2016 priemerne 163,4 bodov, o 6,6 bodu (4,2 %) viac z revidovanej hodnoty v máji, no o 1 % menej oproti rovnakému obdobiu z vlaňajška. Počas posledných piatich mesiacov pozorujeme zvyšovanie medzinárodných cien sledovaných komodít. Ide o najvýraznejší mesačný nárast za posledné štyri roky. Ceny sa najviac zvyšovali pri cukri, mierny nárast zaznamenali obilniny, mliečne výrobky a mäso. Lacnejšie sú iba rastlinné oleje.

» **Index cien obilnín FAO** zaznamenal v šiestom mesiaci tohto roka v priemere 156,9 bodov, čo je o 4,4 bodov (2,9 %) viac od mája, no stále o 3,9 % menej v porovnaní s úrovňou cien v júni 2015. Nárast spôsobilo hlavne posilnenie ceny kukurice, predovšetkým sprísnenie vývozných podmienok tejto komodity z Brazílie, ktorá je významným exportérom. Hodnoty pšenice vzrástli najmä v prvej polovici júna; ich cena však bude pravdepodobne klesať. V strednej Európe, v oblasti Čierneho mora a v Severnej Amerike očakávajú vysoko nadpriemerné výnosy. Medzinárodné ceny ryže počas posledných mesiacov stúpili iba nepatrne, čo je dôsledkom utlmeného obchodného záujmu a momentálnych menších exportných možností do Európy.

» **Index cien mlieka a mliečnych výrobkov FAO** dosiahol v júni v priemere 137,9 bodov, teda až o 9,9 bodov viac (7,8 %) od predchádzajúceho mesiaca. Priemerné mesačné ceny rástli pre všetky sledované mliečne výrobky. Svetovú cenu ovplyvňuje najmä neistý výhľad produkcie v Oceánii počas tohtoročnej jesene a zimy. Európsku cenu ovplyvňuje zníženie produkcie mlieka v EÚ a priblíženie sa k predkvótovej produkcii (hoci viaceré štáty Únie vysoko prekračujú niekdajšie limity). Napriek rekordnému zvýšeniu cien nemôžeme hovoriť o zažehnaní mliečnej krízy, nárast o takmer osem percent predstavuje skôr zotavenie z nízkych cien minulých mesiacov. Pre porovnanie, v júni minulého roka mal mliečny index o 23 bodov (14 %) vyššiu hodnotu ako ju má teraz po zvýšení cien.

» **Index cien rastlinných olejov FAO** mal v júni v priemere 162,1 bodov, o 1,3 bodu (0,8 %) menej od mája toho roka. Pokles v prvom rade odráža nižšiu produkciu palmového oleja kvôli utlmenému celosvetovému dopytu po dovoze, ale aj začiatok sezónnej produkcie v Indonézii a Malajzii.

Celosvetová a európska produkcia slnečnicového a repkového oleja je tiež dostatočná. Ceny sa zvýšili iba pri sójovom oleji, ktorú rovnako ako cukro zasiahli nižšie vývozné možnosti juhoamerickej oblasti. Perspektívy úrody v tejto sezóne sú dobré, nižšia produkcia sa očakáva iba pri sójovom oleji.

FAO food price index

		Food Price Index 1	Meat 2	Dairy 3	Cereals 4	Vegetable Oils 5	Sugar 6
2000		91.1	96.5	95.3	85.8	69.5	116.1
2001		94.6	100.1	105.5	86.8	67.2	122.6
2002		89.6	89.9	80.9	93.7	87.4	97.8
2003		97.7	95.9	95.6	99.2	100.6	100.6
2004		112.7	114.2	123.5	107.1	111.9	101.7
2005		118.0	123.7	135.2	101.3	102.7	140.3
2006		127.2	120.9	129.7	118.9	112.7	209.6
2007		161.4	130.8	219.1	163.4	172.0	143.0
2008		201.4	160.7	223.1	232.1	227.1	181.6
2009		160.3	141.3	148.6	170.2	152.8	257.3
2010		188.0	158.3	206.6	179.2	197.4	302.0
2011		229.9	183.3	229.5	240.9	254.5	368.9
2012		213.3	182.0	193.6	236.1	223.9	305.7
2013		209.8	184.1	242.7	219.3	193.0	251.0
2014		201.8	198.3	224.1	191.9	181.1	241.2
2015		164.0	168.1	160.3	162.4	147.0	190.7
2016		161.5	156.2	153.8	146.9	163.8	256.0
2017		174.6	170.1	202.2	151.6	168.8	227.3
2017	March	171.6	165.2	189.8	147.8	167.6	256.5
	April	168.9	169.3	183.6	146.0	161.1	233.3
	May	172.9	172.7	193.0	148.0	168.7	227.9
	June	175.3	175.6	209.0	154.3	162.1	197.3
	July	179.0	174.9	216.6	162.2	160.4	207.5
	August	177.2	174.3	219.7	153.0	164.4	203.9
	September	178.6	174.0	224.2	151.9	171.9	204.2
	October	176.5	173.1	214.8	152.7	170.0	203.5
	November	175.7	172.8	204.2	153.1	172.2	212.7
	December	169.1	169.7	184.4	152.4	162.6	204.1
2018	January	168.4	167.5	179.9	156.6	163.1	199.9
	February	171.0	169.2	191.1	161.3	158.0	192.4
	March	172.8	169.8	197.4	165.6	156.8	185.9

1 Food Price Index: Consists of the average of 5 commodity group price indices mentioned above, weighted with the average export shares of each of the groups for 2002-2004; in total 73 price quotations considered by FAO commodity specialists as representing the international prices of the food commodities are included in the overall index. Each sub-index is a weighted average of the price relatives of the commodities included in the group, with the base period price consisting of the averages for the years 2002-2004.

2 Meat Price Index: Computed from average prices of four types of meat, weighted by world average export trade shares for 2002-2004. Commodities include two poultry products, three bovine meat products, three pig meat products, and one ovine meat product. There are 27 price quotations in total used in the calculation of the index. Where more than one quotation exists for a given meat type, a simple average is used. Prices for the two most recent months may be estimates and subject to revision.

3 Dairy Price Index: Consists of butter, SMP, WMP, and cheese price quotations; the average is weighted by world average export trade shares for 2002-2004.

4 Cereals Price Index: This index is compiled using the International Grains Council (IGC) wheat price index, itself an average of 10 different wheat price quotations, 1 maize export quotation and 16 rice quotations. The rice quotations are combined into three groups consisting of Indica, Japonica and Aromatic rice varieties. Within each variety, a simple average of the relative prices of appropriate quotations is calculated; then the average relative prices of each of the three varieties are combined by weighting them with their assumed (fixed) trade shares. Subsequently, the IGC wheat price index, after converting it to base 2002-2004, the relative prices of maize and the average relative prices calculated for the rice group as a whole are combined by weighting each commodity with its average export trade share for 2002-2004.

5 Vegetable Oil Price Index: Consists of an average of 10 different oils weighted with average export trade shares of each oil product for 2002-2004.

6 Sugar Price Index: Index form of the International Sugar Agreement prices with 2002-2004 as base.

» **Index cien mäsa FAO** vykazoval v priemere 158,3 bodov v júni, čo je o 3,8 bodov (2,4 %) viac z jeho revidovanej hodnoty v máji. Ceny mäsa tak rastú tretí mesiac po sebe, najvýraznejšie zdraželi bravčové a ovčie mäso, menší nárast zaznamenali hovädzie a hydinové mäso. V EÚ sme zachytili výrazné zvýšenie cien najmä pre nedostatok jatočných ošípaných a obmedzených dodávkach zvierat s nižšou jatočnou hmotnosťou. Pri ovčom a hovädzom mäse ceny ovplnili nižšie exportné dodávky v Oceánii. Ceny hydiny vykozovali mierny, ale stály nárast počas posledných 12 mesiacov; od januára vzrástli už o 10 %. Najsilnejší rast tržieb v celosvetovom meradle zaznamenali Brazília, Japonsko a Saudská Arábia.

» **Index cien cukru FAO** mal v júni v priemere 276 bodov, o 35,6 bodu (14,8 %) viac ako v máji. Medzinárodné ceny cukru naďalej ovplyvňovali obavy nad oneskorením a znížením úrody v juhocentrálnej produkčnej oblasti v Brazílii, ktorú postihli nadmerné zrážky. Vlhké počasie zároveň znižuje množstvo cukru na tonu curkovej trstiny. Vyššia cena cukru ovplyvní aj výrobu etanolu a melasy.

Index cien potravín FAO (*FAO Food Price Index*; FAO je skratka pre *Food and Agriculture Organization*, v preklade *Organizácia pre výživu a poľnohospodárstvo*) je mierkou mesačných zmien medzinárodných cien základných potravinárskych komodít.

Počet bodov 100 predstavuje priemerná cena komodít z rokov 2002 - 2004.